

مرکز مجربان امام صادق علیه السلام

جواهر البلاغه

سرقت‌های شعری (۲)

جلسه ۸۵

استاد رفعتی

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ملحقات سرقت‌های شعری

۴- الحل: تبدیل شعر به نثر است و زمانی مقبول است که سبک و جایگاه خوبی داشته باشد:

اصل شعر: إذا ساء فعل المرء ساءت ظنونه - و صدق ما يعتاده من توهم

تبدیل به نثر: لما قبحت فعلاته، و حنظلت نخلاته، لم يزل سوء الظن يقتاده، و يصدق توهمه الذي يعتاده.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۵- التلميح: یعنی اشاره به یک قصه معلومه یا یک شعر مشهور یا یک ضرب المثل (بدون تذکر نسبت به این اشاره):

يا بدر أهلك جاروا - و علموك التجري

وقبحوا لك وصلي - و حسنوا لك هجري

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

فليفعلوا ما أرادوا - فإنهم أهل بدر

مرکز مجرب از امام صادق علیه السلام

۶- حسن الإبتداء (یا براعة المطلاع): ابتدای سخن، بسیار واضح، آسان، مستقل از مابعد و مناسب با مقام باشد؛ به گونه‌ای که باعث جذب مخاطب، برای شنیدن کل کلام شود.

مثال: المجد عوفی إذ عوفیت و الکرّم – و زال عنک إلى أعدائک السّقم

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۷- التخلّص: انتقال از مقدمه به اصل مطلب، به گونه‌ای باشد که مخاطب متوجه نشود؛ به دلیل شدت پیوستگی و انسجام:

دعت النوی بفراقهم فتشتتوا – وقضى الزمان بينهم فتبددوا

• اگر این انتقال، بدون واسطه و مستقیم باشد، «اقتضاب» نام دارد.

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

۸- حسن الإنتهاء: آخر کلام، زیبا و شیرین باشد و پایان کلام را بفهماند به مخاطب:

و إنی جدیر إذ بلغتک بالمنی – و أنت بما أملت فیک جدیر

فإن تولنی منک الجمیل فأهله – و إلا فإنی عاذر و شکور

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv

ImamSadiq.tv